

2. Roczny plan pracy z wiedzy o społeczeństwie

ROZDZIAŁ I: OBYWATEL				
Temat lekcji	Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Liczba godzin
1. Obywatelstwo polskie i unijne	- podręcznik, s. 6–13, - atlas wos s. 22-23	- istota obywatelstwa - nabywanie i uzyskiwanie obywatelstwa - obywatelstwo polskie - obywatelstwo unijne - obywatelstwo a narodowość - społeczeństwo obywatelskie - obywatelskie nieposłuszeństwo	Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnia je. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. Uczeń wyjaśnia znaczenie prawa dla funkcjonowania demokratycznego państwa i rozpoznaje przypadki jego łamania. Wymagania szczegółowe: 1. Młody obywatel w urzędzie. Uczeń: 1) wyjaśnia, jak nabywa się obywatelstwo polskie i unijne.	1
2. Proces wyborczy	- podręcznik, s. 14–19, - atlas wos s. 16-19	- relacje władza-obywatel - formy sprawowania władzy przez obywateli - rola wyborów we współczesnej demokracji - prawo wyborcze	Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnia je.	1

		<ul style="list-style-type: none"> - cenzus wyborczy - przymiotniki wyborcze - charakterystyka wyborów w Polsce - referendum ogólnokrajowe i lokalne 	<p>III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.</p> <p>IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. Uczeń wyjaśnia znaczenie prawa dla funkcjonowania demokratycznego państwa i rozpoznaje przypadki jego łamania.</p> <p>Wymagania szczegółowe: 1. Młody obywatel w urzędzie. Uczeń: 3) podaje formalne warunki, jakie spełnić musi obywatel, by wziąć udział w wyborach.</p>	
3. Życie publiczne	<ul style="list-style-type: none"> - podręcznik, s. 22–29 - atlas wos s. 22-23 	<ul style="list-style-type: none"> - życie publiczne - inicjatywa obywatelska - petycja, skarga i list otwarty - manifestacje, demonstracje i pikety - strajki 	<p>Wymagania ogólne:</p> <p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnia je.</p> <p>II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania.</p> <p>III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.</p> <p>Wymagania szczegółowe: 1. Młody obywatel w urzędzie. Uczeń:</p>	1

			5) wyjaśnia, co może zrobić obywatel, gdy nie zgadza się z decyzją urzędu; 6) sporządza urzędowy wniosek, skargę i odwołanie.	
4. Jak załatwić sprawę w urzędzie?	- podręcznik, s. 30–39 - multimedialny spacer po urzędzie	- administracja publiczna i jej struktura - administracja rządowa - administracja samorządowa - kompetencje urzędów w Polsce - podstawowe dokumenty współczesnego obywatela (dowód osobisty, paszport, prawo jazdy) - zasady rejestracji pojazdu	Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnia je. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania. III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich. Wymagania szczegółowe: 1. Młody obywatel w urzędzie. Uczeń: 2) ustala, w jakim urzędzie i w jaki sposób uzyskuje się dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, jak rejestruje się motocykl i samochód; 6) sporządza urzędowy wniosek, skargę i odwołanie.	1
5. Informacja publiczna i e-urząd	- podręcznik, s. 40–49 - multimedialny spacer po urzędzie	- informacja publiczna i jej charakterystyka - sposoby udostępniania informacji publicznej - prawa obywatela wobec urzędu - skuteczne załatwianie sprawy - odwołanie od decyzji - Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (ePUAP).	Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnia je. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania.	1

			<p>III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.</p> <p>Wymagania szczegółowe: 1. Młody obywatel w urzędzie. Uczeń: 4) uzyskuje informację publiczną na zadany temat w odpowiednim urzędzie; 5) wyjaśnia, co może zrobić obywatel, gdy nie zgadza się z decyzją urzędu; 6) sporządza urzędowy wniosek, skargę i odwołanie.</p>	
6. Powtórzenie wiadomości				1
DZIAŁ II. PRAWO				
Temat lekcji	Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy	Liczba godzin
1. Prawo i jego funkcje	- podręcznik, s. 54–61 - atlas vos s. 26	- pojęcie i funkcje prawa - charakter i rodzaje norm społecznych - norma prawna a przepis prawny - prawo naturalne i pozytywne - praworządność - rodziny prawa - cechy systemu prawnego - zasady prawa - kultura prawna i postawy obywateli wobec prawa	<p>Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli.</p> <p>Wymagania szczegółowe: 2. Prawo i sądy. Uczeń: 1) wyjaśnia, co to jest prawo i czym różnią się normy prawne od norm religijnych, moralnych i obyczajowych; 2) wymienia podstawowe zasady prawa (prawo nie działa wstecz, domniemanie niewinności, nie ma winy bez prawa, nieznanostwo prawa szkodzi) i wyjaśnia konsekwencje ich łamania.</p>	1
2. Źródła i obszary prawa	- podręcznik, s. 62–69 - atlas vos s. 26	- źródła prawa - źródła poznania prawa - hierarchia aktów prawnych w Polsce - prawo wspólnotowe jako źródło prawa w Polsce - podział prawa	<p>Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli.</p> <p>Wymagania szczegółowe: 2. Prawo i sądy. Uczeń:</p>	1

		- stosowanie prawa	3) wymienia źródła prawa; znajduje wskazany akt prawny i interpretuje proste przepisy prawne.	
3. Gałęzie prawa wewnętrznego	- podręcznik, s. 70–77	- gałęzie polskiego prawa wewnętrznego - prawo karne i jego zasady - prawo cywilne - prawo administracyjne - inne ważniejsze gałęzie prawa w Polsce i ich cechy charakterystyczne.	Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli. Wymagania szczegółowe: 2. Prawo i sądy. Uczeń: 4) wyjaśnia różnice między prawem cywilnym, karnym i administracyjnym; wskazuje, w jakim kodeksie można znaleźć przepisy dotyczące konkretnej sprawy.	1
4. Władza sędziowska w Polsce	- podręcznik, s. 78–85 - atlas wos s. 28-29	- charakterystyka władzy sędziowskiej - dwuinstancyjność sądownictwa - struktura władzy sędziowskiej w Polsce - Krajowa Rada Sądownictwa - Sąd Najwyższy - sądy powszechne - sędziowie sądów powszechnych - ławnicy - sądy administracyjne i wojskowe - Trybunał Konstytucyjny - Trybunał Stanu	Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób i zakres działania organów władzy sędziowskiej oraz organów ścigania w Rzeczypospolitej Polskiej. Wymagania szczegółowe: 2. Prawo i sądy. Uczeń: 5) uzasadnia potrzebę niezależności i niezawisłości sędziów.	1
5. Postępowanie sądowe	- podręcznik, s. 86–95	- postępowanie sądowe - sprawy cywilne - sprawy karne - sprawy administracyjne - proces cywilny	Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli.	1

		<ul style="list-style-type: none"> - pozew w procesie cywilnym - proces karny - zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa - sądy polubowne 	<p>II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania.</p> <p>III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń sprawnie korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego.</p> <p>V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób i zakres działania organów władzy sądowniczej oraz organów ścigania w Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Wymagania szczegółowe: 2. Prawo i sądy. Uczeń: 6) przedstawia uczestników i przebieg procesu sądowego: cywilnego i karnego; uzasadnia znaczenie mediacji; 7) wymienia główne prawa, jakie przysługują ofierze, sprawcy i świadkowi przestępstwa; 8) pisze pozew w wybranej sprawie cywilnej i zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa (według wzoru).</p>	
6. Organy ścigania	- podręcznik, s. 96–105	<ul style="list-style-type: none"> - prokuratura i jej struktury - zadania prokuratury - Krajowa Rada Prokuratury - policja – struktura i zadania - działalność i uprawnienia policji - zadania innych służb mundurowych - dzielnicowy - prokuratura i policja w postępowaniu karnym - formy postępowania przygotowawczego 	<p>Wymagania ogólne:</p> <p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli.</p> <p>II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania.</p> <p>III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń sprawnie korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego.</p>	1

		- Interpol	<p>V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób i zakres działania organów władzy sądowniczej oraz organów ścigania w Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Wymagania szczegółowe: 3. Bezpieczeństwo. Uczeń: 1) charakteryzuje najważniejsze zadania prokuratury i policji; 2) przedstawia uprawnienia policjantów i innych służb porządkowych; rozpoznaje przejawy ich naruszania.</p>	
7. Nieletni wobec prawa	- podręcznik, s. 106–113	<ul style="list-style-type: none"> - przestępczość nieletnich - odpowiedzialność prawna nieletnich - sądy rodzinne - środki stosowane przez sądy rodzinne wobec nieletnich - przepisy prawne dotyczące sprzedaży narkotyków i alkoholu nieletnim oraz palenia w miejscach publicznych - konsekwencje zażywania alkoholu i narkotyków oraz palenia papierosów - proces resocjalizacji 	<p>Wymagania ogólne:</p> <p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli.</p> <p>II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania.</p> <p>III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń sprawnie korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego.</p> <p>V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób i zakres działania organów władzy sądowniczej oraz organów ścigania w Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Wymagania szczegółowe: 3. Bezpieczeństwo. Uczeń: 3) nawiązuje kontakt (osobisty, telefoniczny lub mailowy) z funkcjonariuszem policji (np. dzielnicowym) i na podstawie uzyskanych informacji sporządza notatkę lub wykres dotyczący przestępczości w swojej okolicy; 4) wymienia przestępstwa, których ofiarą najczęściej padają młodzi ludzie; wie, jak można próbować ich uniknąć i przestrzega zasad bezpiecznego zachowania</p>	1

			<p>się w sytuacji zagrożenia;</p> <p>5) wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie przestępstwa (środki wychowawcze i poprawcze);</p> <p>6) przedstawia przepisy prawne dotyczące sprzedaży i konsumpcji alkoholu, papierosów i narkotyków i wskazuje na konsekwencje ich łamania.</p>	
8. Powtórzenie wiadomości				1
DZIAŁ III. PRAWA CZŁOWIEKA				
Temat lekcji	Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy	Liczba godzin
1. Czym są prawa człowieka?	- podręcznik, s. 118–125	<ul style="list-style-type: none"> - prawa człowieka i ich charakter - historia praw człowieka - <i>Powszechna deklaracja praw człowieka</i> - generacje praw człowieka - prawa człowieka - dokumenty - prawa człowieka - instytucje. - <i>Konwencja praw dziecka</i> 	<p>Wymagania ogólne:</p> <p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli.</p> <p>VI. Znajomość praw człowieka i sposobów ich ochrony. Uczeń wyjaśnia podstawowe prawa człowieka, rozpoznaje przypadki ich naruszania i wie, jak można je chronić.</p> <p>Wymagania szczegółowe:</p> <p>5. Prawa człowieka. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawia krótko historię praw człowieka i ich generacje; wymienia najważniejsze dokumenty z tym związane; 2) wymienia podstawowe prawa i wolności człowieka; wyjaśnia, co oznacza, że są one powszechne, przyrodzone i niezbywalne; 3) podaje najważniejsze postanowienia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Konwencji o Prawach Dziecka. 	1
2. Międzynarodowy system ochrony praw człowieka	- podręcznik, s. 126–135 - atlas wos s. 30-33	<ul style="list-style-type: none"> - system ochrony praw człowieka (Organizacja Narodów Zjednoczonych, Rada Europy, Unia Europejska) - Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu i 	<p>Wymagania ogólne:</p> <p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli.</p> <p>VI. Znajomość praw człowieka i sposobów ich ochrony. Uczeń wyjaśnia podstawowe prawa człowieka, rozpoznaje przypadki ich</p>	1

		<p>jego zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> - Europejska Karta Społeczna - Urząd Komisarza Praw Człowieka Rady Europy - Unia Europejska a prawa człowieka - Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie - Prawa człowieka a organizacje pozarządowe (Amnesty International, Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Human Rights Watch) 	<p>naruszenia i wie, jak można je chronić.</p> <p>Wymagania szczegółowe:</p> <p>6. Ochrona praw i wolności. Uczeń:</p> <p>3) uzasadnia znaczenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu;</p> <p>4) przedstawia na przykładach działania podejmowane przez ludzi i organizacje pozarządowe broniące praw człowieka; w miarę swoich możliwości włącza się w wybrane działania (np. podpisuje apel, prowadzi zbiórkę darów).</p>	
3. Ochrona praw i wolności w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> - podręcznik, s. 136–143 - atlas wos s. 33 	<ul style="list-style-type: none"> - prawa człowieka w <i>Konstytucji RP</i> - Urząd Rzecznika Praw Obywatelskich - Urząd Rzecznika Praw Dziecka - prawo do prywatności - prawa jednostki w kontaktach z mediami - skarga konstytucyjna 	<p>Wymagania ogólne:</p> <p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli.</p> <p>III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń sprawnie korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego.</p> <p>VI. Znajomość praw człowieka i sposobów ich ochrony. Uczeń wyjaśnia podstawowe prawa człowieka, rozpoznaje przypadki ich naruszenia i wie, jak można je chronić.</p> <p>Wymagania szczegółowe:</p> <p>5. Prawa człowieka. Uczeń:</p>	1

			<p>6) wyjaśnia, na czym polegają: prawo do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych i prawa obywatela w kontaktach z mediami.</p> <p>6. Ochrona praw i wolności. Uczeń:</p> <p>1) przedstawia główne środki ochrony praw i wolności w Polsce;</p> <p>2) opisuje sposób działania Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka; pisze prostą skargę do jednego z nich (według wzoru).</p>	
4. Łamanie praw człowieka	<p>- podręcznik, s. 144–153</p> <p>- atlas wos s. 31</p>	<p>- przyczyny łamania praw człowieka</p> <p>- międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych</p> <p>- łamanie praw kobiet</p> <p>- łamanie praw dziecka</p> <p>- wolność wyznania</p> <p>- problem uchodźców</p> <p>- łamanie praw człowieka w Europie (nacjonalizm, szowinizm, rasizm, antysemityzm, ksenofobia)</p> <p>- dopuszczalne ograniczenie praw człowieka</p>	<p>Wymagania ogólne:</p> <p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.</p> <p>Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnia je; jest otwarty na odmienne poglądy.</p> <p>V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Uczeń opisuje sposób i zakres działania organów władzy sądowniczej oraz organów ścigania w Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Wymagania szczegółowe:</p> <p>5. Prawa człowieka. Uczeń:</p> <p>4) znajduje w środkach masowego przekazu (w tym w Internecie) informacje o przypadkach łamania praw człowieka na świecie;</p> <p>5) bierze udział w debacie klasowej, szkolnej lub internetowej na temat wolności słowa lub innych praw i wolności.</p> <p>6. Ochrona praw i wolności. Uczeń:</p> <p>5) rozpoznaje przejawy rasizmu, szowinizmu, antysemityzmu i ksenofobii; uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się im oraz przedstawia możliwości zaangażowania się w wybrane działania na rzecz równości i tolerancji;</p> <p>6) znajduje informacje o naruszaniu praw człowieka w wybranej dziedzinie (np. prawa kobiet, prawa dziecka, wolność wyznania, prawo do edukacji, prawa humanitarne) i projektuje działania, które mogą temu zaradzić.</p>	1
5. Powtórzenie wiadomości				1

DZIAŁ IV. EDUKACJA I PRACA				
Temat lekcji	Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy	Liczba godzin
1. System edukacji w Polsce	- podręcznik, s. 158–165 - atlas wos s. 4-5	- charakterystyka polskiego systemu edukacji - zadania MEN i samorządów - zadania szkoły - statut i inne szkolne dokumenty - prawa i obowiązki uczniów - postępowanie w sytuacji złamania praw ucznia - konsekwencje niedopełniania obowiązków szkolnych	Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania. III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń sprawnie korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego. Wymagania szczegółowe: 4. Edukacja i praca w Polsce i Unii Europejskiej. Uczeń: 1) wymienia prawa i obowiązki ucznia; wyszukuje gwarantujące je przepisy prawa oświatowego (np. w ustawie, statucie szkoły) oraz przepisy zawarte w innych aktach prawnych (np. w Konstytucji RP); 2) rozpoznaje przypadki naruszania praw ucznia i w razie potrzeby podejmuje odpowiednie kroki w celu ich ochrony.	1
2. Polskie szkoły wyższe	- podręcznik, s. 166–173 - atlas wos s. 4-5	- organizacja studiów – system boloński - zalety i wady systemu bolońskiego - wybór kierunków studiów - zasady przyjmowania kandydatów na uczelnie wyższe - warunki przyjęć na uczelnie	Wymagania ogólne: I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń gromadzi i wykorzystuje informacje potrzebne do zaplanowania dalszej nauki i kariery zawodowej. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania. Wymagania szczegółowe:	1

		<ul style="list-style-type: none"> - charakterystyka wybranych kierunków studiów - kształcenie ustawiczne - edukacyjne programy unijne - program <i>Comenius</i> 	<p>4. Edukacja i praca w Polsce i Unii Europejskiej. Uczeń:</p> <p>3) omawia na wybranych przykładach zasady przyjmowania do szkół wyższych.</p>	
3. Kształcenie za granicą	<ul style="list-style-type: none"> - podręcznik, s. 174–181 - atlas wos s. 41 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwości kształcenia za granicą - charakterystyka kształcenia wyższego w wybranych krajach UE - matura międzynarodowa - program matury międzynarodowej 	<p>Wymagania ogólne:</p> <p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.</p> <p>Uczeń gromadzi i wykorzystuje informacje potrzebne do zaplanowania dalszej nauki i kariery zawodowej.</p> <p>Wymagania szczegółowe:</p> <p>4. Edukacja i praca w Polsce i Unii Europejskiej. Uczeń:</p> <p>4) przedstawia warunki podejmowania przez młodych Polaków nauki w Unii Europejskiej oraz wyszukuje informacje na ten temat odnoszące się do wybranego państwa.</p>	1
4. Podróżowanie po Europie i świecie	<ul style="list-style-type: none"> - podręcznik, s. 182–189 	<ul style="list-style-type: none"> - obywatel w podróży - utrata dokumentów za granicą - Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego - strefa Schengen i jej granice - charakterystyka zjawiska terroryzmu 	<p>Wymagania ogólne:</p> <p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.</p> <p>Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli.</p> <p>Wymagania szczegółowe:</p> <p>4. Edukacja i praca w Polsce i Unii Europejskiej. Uczeń:</p> <p>5) wyjaśnia, co wynika z wejścia Polski do strefy Schengen; zna zasady bezpiecznego podróżowania po Europie i świecie (unikanie ryzyka, postępowanie w razie kradzieży lub wypadku, możliwości uzyskania pomocy, w tym opieki zdrowotnej).</p>	1
5. Praca w Polsce i za granicą	<ul style="list-style-type: none"> - podręcznik, s. 190–197 - atlas wos s. 68-69 	<ul style="list-style-type: none"> - praca młodzieży w UE - dziecko i młodociany a problem podejmowania pracy 	<p>Wymagania ogólne:</p> <p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.</p> <p>Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli; gromadzi i wykorzystuje informacje potrzebne do</p>	1

		<ul style="list-style-type: none"> - praca młodocianych w Polsce - praca w Wielkiej Brytanii - podatki i umowy - Europass - powrót do kraju 	<p>zaplanowania dalszej nauki i kariery zawodowej.</p> <p>II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania.</p> <p>III. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń sprawnie korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego.</p> <p>Wymagania szczegółowe:</p> <p>4. Edukacja i praca w Polsce i Unii Europejskiej. Uczeń:</p> <p>6) wyjaśnia, jakie możliwości zarabiania mają młodzi ludzie, jakie umowy mogą zawierać i jakie są zasady opodatkowania ich dochodów;</p> <p>7) omawia ogólne zasady podejmowania pracy i zakładania własnych przedsiębiorstw w Unii Europejskiej (na podstawie informacji z Internetu); sporządza Europass-CV.</p>	
6. Powtórzenie wiadomości				1